

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Академічне товариство імені М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)
Державний університет імені
Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

*СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ*

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
X Міжнародної науково-практичної конференції**

06-07 жовтня 2022 року

Частина I

Вінниця 2022

УДК 339.922(477)

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. X Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 06-07 жовтня. 2022 р. Вінниця, 2022. Ч. 1. 204 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства та регулювання соціальних проблем в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні, практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми маркетингових технологій в умовах євроінтеграції, перспективи розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти державотворчих процесів в умовах глобалізованого суспільства.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Громова О. Є., д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор,
Нікітішин А. О., д-р екон. наук, доцент, **Стопчак М. В.**, д-р іст. наук, професор,
Хачатрян В. В., д-р екон. наук, доцент, **Чорна Н. М.**, д-р іст. наук, професор,
Бондар А. А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент, **Добровольська Н. В.**,
канд. пед. наук, доцент, **Кудирко О. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Махначова Н. М.**,
канд. екон. наук, доцент, **Терещенко Л. Я.**, канд. філол. наук, доцент, **Тернова А. С.**,
канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-964-5

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА ТА РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

- Н. М. Богацька, канд. екон. наук, доцент**
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА..... 11**
- І. Ю. Боса, аспірант**
Хмельницький національний університет
**МОРФОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА
ПІДПРИЄМСТВА»..... 23**
- В. А. Гарбар, канд. екон. наук, доцент**
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ КРЕДИТУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ
ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ АПК..... 31**
- Л. П. Давидюк, канд. екон. наук, доцент**
МІГРАЦІЯ МОЛОДІ: ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ..... 42
- О. М. Кульганік, канд. екон. наук**
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ РОЗШИРЕННЯ
МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..... 48**
- О. П. Мельничук, канд. екон. наук, доцент**
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**РОЗРОБКА СТРАТЕГІЙ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІЗ
ВРАХУВАННЯМ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ..... 57**
- В. М. Мережко, канд. екон. наук**
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ
ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ПІДПРИЄМСТВА..... 62**
- Л. В. Осіпова, канд. екон. наук, доцент**
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ТРУДОВА МІГРАЦІЯ З УКРАЇНИ ДО ПОЛЬЩІ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ,
ПЕРСПЕКТИВИ..... 67**
-

Т. І. Павлюк, канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ СІМ'ЯМ ТА
ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПРИЗНАЧЕННЯ..... 79**

В. В. Хачатрян, д-р екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
В. М. Стратійчук, доктор філософії з економіки
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**АКТИВІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНДИКАТОР
ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА..... 91**

СУЧАСНА ПАРАДИГМА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПУБЛІЧНО-ВЛАДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О. І. Бабчинська, д-р екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**МОТИВАЦІЯ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ
ПЕРСОНАЛУ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНОГО ПІДПРИЄМСТВА..... 100**

В. В. Боковець, д-р екон. наук, професор
**СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ ВІЙСЬКОВИХ ПОДІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ
СИТУАЦІЮ В КРАЇНІ..... 109**

Л. В. Бондарчук, канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ГНУЧКОСТІ, АДАПТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ..... 115**

М. А. Горшков
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПАРТИЦИПАТИВНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК
ФОРМИ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО УЧАСТІ В РОБОТІ
ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ..... 122**

І. П. Динник, канд. наук з держ. упр.
Державний торговельно-економічний університет
ВПЛИВ ВІЙНИ НА СФЕРУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ..... 131

І. В. Заюков, д - р екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
В. А. Мацюк, здобувач ОС «бакалавр»
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ В СИСТЕМІ
РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ..... 137**

Г. В. Іванченко, канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЯК
КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ОРГАНІЗАЦІЇ..... 149**

ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИМ СІМ'ЯМ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПРИЗНАЧЕННЯ

В статті висвітлено основні аспекти державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Досліджено загальну характеристику державної допомоги малозабезпеченим сім'ям; Проаналізовано особливості надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям в Україні. Визначено порядок призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Ключові слова: *державна допомога, малозабезпечені сім'ї, прожитковий мінімум, матеріальне забезпечення, соціальний захист.*

Постановка проблеми. Соціальна допомога займає важливе місце в системі соціального забезпечення населення України. Практична цінність соціальної допомоги полягає в тому, що кожний громадянин України отримує право на матеріальне забезпечення на рівні не нижчому від прожитковий мінімум, у разі, якщо з незалежних від нього причин його середньомісячний дохід не відповідає встановленому законодавством рівню, і якщо такий громадянин в силу різних обставин не застрахований в системі загальнообов'язкового соціального страхування, або якщо тривалість його страхового стажу не дає йому право на отримання соціальних страхових виплат. Фінансування всіх видів соціальної допомоги здійснюється за рахунок державного та місцевих бюджетів. Це є однією з основних особливостей даної форми соціального забезпечення. Поряд з цим існують й інші специфічні ознаки соціальної допомоги, які відрізняють її від інших форм соціального забезпечення населення України.

Державна соціальна допомогамалозабезпеченим сім'ям призначається і виплачується у грошовій формі. Право на отримання такої допомоги мають малозабезпечені сім'ї, які постійно проживають на території України та мають середньомісячний сукупний дохід нижчий від прожиткового мінімуму для сім'ї.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вище зазначені проблеми частково розглядалися науковцями при аналізі загальних проблем права соціального захисту, слід виділити дослідження В. М. Андріїва, М. Д. Бойка, Н. Б. Болотіної, В. Я. Бурака, П. Д. Пилипенка, С. М. Синчук, І. М. Сироти, Б. І. Сташківа, Б. С. Стичинського, Г. В. Сулейманової.

Метою статті є обґрунтування основних аспектів державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Реалізація мети дослідження обумовила необхідність вирішення в роботі наступних завдань: визначення загальної характеристики державної допомоги малозабезпеченим сім'ям; дослідження особливостей надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям в Україні; визначення порядку призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні одним із важливих напрямів соціальної політики є соціальний захист тих категорій населення, яким найбільше загрожує бідність. Держава гарантує такій категорії осіб соціальний захист, який забезпечується шляхом надання їм матеріальної допомоги у розмірі не нижче прожиткового мінімуму відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям». [2].

Соціальними виплатами є всі, крім пенсій, державні виплати з відповідних фондів, що надаються громадянам у випадках, передбачених законодавством. Державна соціальна допомога надається за рахунок коштів державного бюджету особам, які не застраховані за системою загальнообов'язкового соціального страхування..

На відміну від пенсій, що є основним і постійним джерелом засобів доіснування, пільги, як правило, тимчасово замінюють заробітну плату або є доповненням доосновного джерела існування, або виступають як допомога за відсутності основного джерела існування.

Суб'єктами соціальної допомоги визнаються лише малозабезпечені громадяни та члени їх сімей, а підставою надання - стан потреби (бідність), тобто рівень доходу, що не досягає прожиткового мінімуму, визначеного законом.

Право на соціальну допомогу не повинно бути зумовлене працевлаштуванням чи сплатою страхових внесків. Тому фінансування можливе лише з бюджетів різних рівнів. Грошові виплати можуть встановлюватися як у фіксованих розмірах, так і в розмірах, що доповнюють дохід до прожиткового мінімуму, а послуги надаються безкоштовно або з частковим відшкодуванням їх вартості.

Малозабезпечені сім'ї, які проживають в Україні, мають право на державну соціальну допомогу.

Малозабезпечена сім'я – це сім'я, яка з поважних або незалежних причин має середньомісячний сукупний дохід нижче прожиткового мінімуму для сім'ї.

Загалом, визначаючи поняття сім'я, слід зазначити, що сім'я – це особа, яка спільно проживає, пов'язана спільним життям, має взаємні права та обов'язки. Крім того, самотня особа має права члена сім'ї.

Важливо підкреслити, хто є частиною малозабезпеченої сім'ї [6].

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям - це щомісячна допомога, що надається малозабезпеченим сім'ям у грошовій формі у розмірі, що залежить від величини середньомісячного сукупного доходу сім'ї.

Державна соціальна допомога призначається і виплачується малозабезпеченим сім'ям, які постійно проживають в Україні з поважних або незалежних причин мають середньомісячний сукупний дохід менше прожиткового мінімуму для сім'ї.

Малозабезпечена сім'я – це сім'я, яка з поважних або незалежних причин має середньомісячний сукупний дохід нижче прожиткового мінімуму для сім'ї. Право сім'ї на цю допомогу залежить не лише від доходу, а й від її майнового стану, зайнятості працездатних членів сім'ї та інших факторів.

До складу сім'ї включаються:

- чоловік, дружина;
- рідні, усиновлені діти цих осіб віком до вісімнадцяти років, а також діти, які навчаються за денною формою навчання в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах до двадцяти трьох років і не мають власних сімей;

– неodrжені повнолітні діти, які визнані інвалідами з дитинства I та II груп або інвалідами I групи та проживають з батьками;

– непрацездатні батьки та подружжя, які проживають з ними та перебувають на їх утриманні за рахунок власних доходів;

– особа, яка проживає та доглядає за однокою особою з інвалідністю I групи;

– жінка та чоловік, які проживають однією сім'єю, не перебувають у шлюбі, але мають спільних дітей [4].

При цьому до складу сім'ї включаються, незалежно від місця проживання (перебування) чи реєстрації, діти, які навчаються за денною формою навчання у професійно-технічних, вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації до двадцяти трьох років і не мають власну родину. ii. До складу сім'ї не входять особи, які перебувають на повному державному утриманні.

Розмір державної соціальної допомоги визначається як різниця між прожитковим мінімумом для сім'ї та її середньомісячним сукупним доходом (але не більше 75% прожиткового мінімуму для сім'ї). Середньомісячний сукупний дохід сім'ї для надання державної допомоги сім'ям з дітьми розраховується згідно з Методикою розрахунку сукупного доходу сім'ї за всіма видами допомоги, затвердженою наказом Мінпраці, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, Мінфіну, Держкомстату.

Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям - це щомісячна допомога, що надається малозабезпеченим сім'ям у грошовій формі у розмірі, що залежить від величини середньомісячного сукупного доходу сім'ї.

Статтею 3 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (далі – Закон) визначено, що малозабезпечені сім'ї, які постійно проживають в Україні, мають право на державну соціальну допомогу.[2].

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» у 2021 році прожитковий мінімум (гарантований мінімум) на допомогу відповідно до Закону у відсотках до прожиткового мінімуму для основних

соціально-демографічних груп населення становить: фізичні особи - 35 відсотків, для дітей: - 130 відсотків; для осіб, які втратили працездатність, та інвалідів - 100 відсотків прожиткового мінімуму.

Державна соціальна допомога не призначається у випадках, коли:

1) працездатні члени малозабезпечених сімей протягом трьох місяців, що передують місяцю звернення за державною соціальною допомогою, не працюють, не служать, не навчаються за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійно-технічної, вищої та вищої освіти, які в установленому порядку визнані безробітними та за даними центрів зайнятості не порушують законодавства про зайнятість населення для сприяння їх працевлаштуванню, особи, які доглядають за дітьми віком до 3 років або дітьми, які потребують догляду на строк, визначений у медичному висновку Лікарсько-консультативної комісії, але не старше 6 років, особи, які доглядають за інвалідами I групи або дітьми-інвалідами віком до 18 років, інвалідами II групи внаслідок психічного розладу, а також особами старше 80 років, особами, які надають соціальні послуги);

2) Особи, які належать до малозабезпечених сімей, протягом 12 місяців до звернення за державною соціальною допомогою придбали землю, квартиру (будинок), транспортний засіб (механізм), будівельні матеріали, інші товари тривалого користування або оплатили (одноразово) будь-які послуги. (крім медичних, освітніх та житлово-комунальних послуг, відповідно до соціальної норми житлово-комунальних послуг) на суму на дату придбання оплата перевищує 50 тис. грн.;

3) у власності малозабезпеченої сім'ї є друга квартира (будинок);

4) родина має у власності більше одного транспортного засобу на державній реєстрації, віком менше 15 років (крім мопедів і причепів).

Сьогодні одним із важливих напрямів соціальної політики є соціальний захист тих категорій населення, які мають найбільший ризик бідності.

Держава гарантує такій категорії осіб соціальний захист, який забезпечується шляхом надання їм матеріальної допомоги у розмірі не нижче прожиткового мінімуму відповідно до Закону України „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям” [2].

З 24 лютого 2022 року відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введено воєнний стан. Постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2022 р. № 214 «Деякі питання державної соціальної допомоги на період воєнного стану» зазначено, що на період дії воєнного стану та один місяць після його припинення або скасування державна соціальна допомога становить здійснюється з урахуванням таких особливостей:

– термін виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, допомоги дітям одиноких матерів, допомоги дітям, які перебувають під опікою чи піклуванням, допомоги дітям з тяжкими перинатальними ураженнями нервової системи, тяжкими вродженими вадами розвитку, рідкісними орфанними захворюваннями, онкологічними захворюваннями, онкогематологічними захворюваннями, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гостре або хронічне захворювання нирок IV ступеня, дитина з тяжкою травмою, потребує пересадки органів, потребує паліативної допомоги, при якій не встановлена інвалідність, щомісячна грошова допомога особі, яка проживає з особою з інвалідністю I або II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком медичної комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати можливість аліментів утримувати дитину або місце її народження невідомо, щомісячна адресна допомога внутрішньо переміщеним особам на покриття витрат на проживання, у тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, тимчасову державну соціальну допомогу безробітному, який досяг загального пенсійного віку, але не набув права на пенсійну виплату (далі - державна соціальна допомога), яка була призначена раніше, продовжується на період дії воєнного стану та один місяць після його припинення або скасування та виплачується за повний місяць без звернення до структурних підрозділів соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення, районні у містах ради (у разі їх утворення);

– якщо одержувачі державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю пропускають строк перегляду допомоги, виплата такої допомоги не припиняється протягом строк військового статусу та один місяць після його припинення або скасування;

– структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення, районних у містах рад (у разі їх утворення) після припинення або скасування воєнного стану інформують одержувачів яким продовжено виплату державної соціальної допомоги відповідно до пункту 1 цієї постанови, про необхідність протягом одного місяця оновити документи, необхідні для продовження отримання допомоги [3, с. 73].

Призначення та виплата соціальної допомоги здійснюється підрозділом соціального захисту населення за місцем реєстрації уповноваженого представника малозабезпеченої сім'ї.

Соціальна допомога за місцем фактичного проживання призначається за умови неотримання зазначеної допомоги за зареєстрованим місцем проживання заявника. Перевірка інформації про неотримання допомоги здійснюється органами соціального захисту населення з використанням інформаційних систем.

У разі утворення об'єднаної територіальної громади заяви з необхідними документами для призначення державної соціальної допомоги приймаються уповноваженими особами, які призначаються виконавчими органами ради об'єднаної територіальної громади та подаються до відповідних органів соціального захисту населення.

У сільській місцевості заяви з необхідними документами для призначення соціальної допомоги приймаються виконавчими органами сільських і селищних рад і передаються до відповідних органів соціального захисту населення. Ці органи виконавчої влади можуть призначити уповноважену особу для приймання документів [5, с. 56].

Зазначимо, що до декларації не внесено державну соціальну допомогу, призначену відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»; нарахована субсидія за спожиті житлово-комунальні послуги; аліменти, які сплачують члени сім'ї.

До середньомісячного сукупного доходу враховуються такі доходи:

– заробітна плата в розмірі, що залишається після сплати податку на доходи фізичних осіб;

– грошове забезпечення військовослужбовців;

– пенсія, щомісячне довічне грошове утримання суддів у відставці;

– стипендії, у тому числі в розмірі її індексації, нарахованої відповідно до законодавства (крім соціальних стипендій, які надаються дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, та особам з них);

– соціальні виплати, які призначаються структурними підрозділами соціального захисту населення районів, районів у м. Київської та Севастопольської державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення, районних у містах (у разі утворення) рад (далі – органи соціального захисту населення), у тому числі пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива та скрапленого газу;

– допомога по безробіттю, інші страхові виплати, які призначаються фондами соціального страхування;

– грошові перекази, отримані із-за кордону;

– дивіденди від цінних паперів;

– інші доходи, відомості про які отримано від ДПС і Пенсійного фонду України, а також доходи, які задекларовано особою [7].

До середньомісячного сукупного доходу не включаються такі соціальні виплати:

– частина допомоги при народженні дитини, виплата якої проводиться одноразово;

– частина допомоги при усиновленні дитини, виплата якої проводиться одноразово;

– одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України “Мати-героїня”;

– державна соціальна допомога дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, які перебувають у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях.;

– допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування;

– щомісячна адресна допомога внутрішньо переміщеним особам на покриття витрат на проживання, у тому числі на житлово-комунальні послуги;

– компенсація послуги “муніципальна няня”, що виплачується отримувачу такої послуги;

– державна соціальна допомога, яка виплачується з надбавкою на догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А.

– державна соціальна допомога, для призначення якої обчислюється сукупний дохід.

– житлова субсидія на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива та скрапленого газу не враховується до середньомісячного доходу.

– суми сплачених особою аліментів (за умови документального підтвердження фактичної сплати);

– суми отриманих аліментів;

– спеціальна бюджетна дотація за вирощування молодняка великої рогатої худоби, який народився в господарствах фізичних осіб;

– оплата праці членів виборчих комісій, а також осіб, залучених до роботи цих комісій, у тому числі в день виборів, дні встановлення результатів голосування та підсумки виборів;

– допомога громадських та благодійних організацій;

– допомога на поховання;

– матеріальна допомога дитячим будинкам сімейного типу, прийомним сім'ям, а також сім'ям з трьома і більше дітьми, у тому числі під опікою чи піклуванням, що виплачується з місцевих бюджетів;

– допомога, компенсації, що надаються відповідно до закону або за рішеннями органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, є одноразовими та отримуються протягом одного календарного року;

– вартість безкоштовних санаторно-курортних путівок, технічних та інших засобів оздоровлення, у тому числі грошова компенсація вартості придбаних самостійно технічних засобів оздоровлення, вартість отриманих дитячих новорічних подарунків;

– суми, виплачені в якості відшкодування шкоди, заподіяної працівникові під час виконання ним трудових обов'язків;

– одноразова натуральна допомога “пакунок малюка”;

– допомога, отримана в рамках реалізації соціальної благодійної програми для відновлення добробуту жителів та розвитку територіальних громад Донецької та Луганської областей;

– доходи від розміщення депозитів;

– суми, які виплачуються з державного чи місцевого бюджету на придбання житла;

– кошти, отримані від продажу квартири (будинку), яка була єдиною житловою площею у власності особи, у разі купівлі іншої квартири (будинку) протягом шести місяців після такого продажу.

– до середньомісячного сукупного доходу осіб, які брали (брали) безпосередню участь в АТО, беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відбиття та стримування збройної агресії на території Донецької та Луганської областей, під час здійснення цих заходів (заходів об'єднаних сил), а середній місячний дохід членів їх сімей не враховує грошові виплати та інші виплати та види соціальної допомоги, передбачені законодавством для працівників правоохоронних органів, військовослужбовців і службовців, отриманих під час їх безпосередньої участі в протидії терористично-операція (операція об'єднаних сил). Збройні Сили, Національна гвардія, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки,

Держприкордонслужба, Держспецтранспорт, МВС, Національна поліція, Департамент держбезпеки, Держспецзв'язок Служба та інші військові формування [6, с. 98].

Рішення про призначення соціальної допомоги або про відмову у її наданні приймається органом соціального захисту населення протягом десяти календарних днів. У разі прийняття рішення про відмову в соціальної допомоги орган соціального захисту населення письмово повідомляє уповноваженого представника сім'ї із зазначенням підстав відмови та порядку оскарження рішення.

Державна соціальна допомога призначається на шість місяців. Державним особам може бути призначена державна соціальна допомога одиноким особам, визнаним за результатами медико-соціальної експертизи непрацездатними, які не мають інших засобів доіснування..

Одиноким особам, які досягли 65 років і не мають інших засобів доіснування, державна соціальна допомога може призначатися довічно.

Умови, визначені частинами другою та третьою статті 6 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», поширюються також на призначення державної соціальної допомоги неієздатному подружжю у разі відсутності осіб, зобов'язаних їх утримувати. закон.

Допомога малозабезпеченим сім'ям надається на шість місяців, а через шість місяців сім'я повинна підтвердити своє право на пільги.

Для отримання соціальної допомоги на наступний термін уповноважений представник сім'ї подає заяву та декларацію про доходи та майновий стан. Довідка про склад сім'ї поновлюється лише у разі зміни складу сім'ї або у разі, якщо з моменту подання заяви про надання соціальної допомоги на наступний термін до припинення виплати пройшло більше календарного місяця. раніше призначена соціальна допомога. Державна соціальна допомога виплачується щомісяця.

Зазначимо, що строк виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, яким вона була раніше призначена, визначений

частиною першою статті 6 цього Закону, продовжується без подання необхідних документів на період заходів щодо запобігання та поширення коронавірусної хвороби (COVID-19). передбачено карантин, встановлений Кабінетом Міністрів України, з наступним перерахунком розміру виплаченої державної соціальної допомоги на підставі заяви та необхідних документів, поданих після закінчення строку дії цих заходів [7].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, право на державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям мають малозабезпечені сім'ї, які постійно проживають в Україні та з поважних чи незалежних причин мають середньомісячний сукупний дохід менший від прожиткового мінімуму для сім'ї. До стабілізації економічної ситуації в Україні прожитковий мінімум для сім'ї та розмір державної соціальної допомоги визначається з урахуванням прожиткового мінімуму.

З метою сприяння економічній самостійності малозабезпеченої сім'ї непрацевдатній особі з числа таких членів сім'ї, яка бажає займатися підприємницькою діяльністю, може бути наданоодноразову безвідсоткову поворотну допомогу для досягнення економічної самодостатності. . за рахунок державного бюджету.Порядок надання допомоги для економічної самостійності малозабезпечених сімей, її розмір та умови повернення визначаються Кабінетом Міністрів України.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Закон України : «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 21.11.1992 № 2811-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Іншин М.І. Соціальний захист в Україні: сутність, проблеми та перспективи. *Актуальні проблеми соціального права*. К.: ПВГОІ «ІР СТ Україна», 2016. С.14-17.
4. Павлюк Т.І., Осіпова Л.В. Оцінка стану ринкового конкурентного середовища. *Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: X Міжнар. наук.- практ. конф. КНТЕУ, 2019 с. 230*

5. Руженський М.О. Соціальний захист населення в умовах формування ринкової моделі економіки України: монографія. Київ : ІПК ДСЗУ, 2019. 318 с.
6. Сташків Б.І. Право соціального забезпечення. Загальна частина: навч. посіб. Чернігів : ПВК «Десна», 2019. 692 с.
7. Хомич І. Ю. Особливості соціальної допомоги як форми соціального забезпечення населення України. URL: <http://nbuv.gov.ua>

УДК 338.439

В. В. Хачатрян, д-р екон. наук, доцент

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9532-0116>

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

В. М. Стратійчук, доктор філософії з економіки

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9754-5028>

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

АКТИВІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНДИКАТОР ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В статті досліджено особливості активізації міжнародної діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання. Визначено сильні та слабкі сторони активізації міжнародної діяльності, можливості та загрози. Описано основні етапи активізації міжнародної діяльності підприємства. Запропоновано критерії підвищення прибутковості підприємства в процесі активізації його міжнародної діяльності.

Ключові слова: *прибутковість, міжнародна діяльність, доходи підприємства, витрати підприємства.*

Постановка проблеми. Прибутковість суб'єкта господарювання визначається низкою чинників, які залежно від умов функціонування в певній мірі впливають на результат діяльності підприємства. Сучасний стан господарювання вітчизняних підприємств характеризується тенденцією щодо розширення зовнішніх ринків збуту продукції, адже зважаючи на складне економічне та політичне становище в країні, підприємствам досить важко